

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Кафедра педагогіки та психології

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор
З науково-методичної та навчальної роботи

О. Б. Жильцов

" _____ 2017 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.4.5 ВСПНІ РОБОТА З ОБДАРОВАНИМИ ДІТЬМИ В РОДИННОМУ
СЕРЕДОВИЩІ

напряму підготовки 6.010101 "Дошкільна освіта"

Київ – 2017 рік

Робота з обдарованими дітьми в родинному середовищі: робоча навчальна програма [для студентів напряму підготовки 6.010101 "Дошкільна освіта"] / уклад. А. В. Карнаухова. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2017. – 10 с.

Розробник:

КАРНАУХОВА Антоніна Валеріївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робоча програма обговорена і затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 7 від 01.02 2017 року

Завідувач кафедри педагогіки та психології
Г.І. Іванюк Іванюк Г.І.

Заступник директора
Педагогічного інституту з науково-методичної
та навчальної роботи
М.А. Машовець Машовець М.А.

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – <i>3 кредити</i>	Галузь знань <i>0101 " Педагогічна освіта "</i>	За вибором студента	
	Напрямок підготовки <i>6.010101 Дошкільна освіта</i>		
Модулів –2	Спеціальність (професійне спрямування): <u>Вихователь дошкільного навчального закладу</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		4-й	
Загальна кількість годин – 108 годин		Семестр	
	8-й		
Тижневих годин для денної форми навчання: 2 год.	Освітньо-кваліфікаційний рівень: <i>"бакалавр"</i>	Лекції	
		22 год.	
		Практичні, семінарські	
		20 год.	
		Лабораторні	
		-	
		Самостійна робота	
		60 год.	
		МКР: 6 год.	
		Вид контролю: Залік (ІМК)	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

- ознайомити студентів з проблемою обдарованості та станом її вирішення в Україні;
- різновидами загальної та спеціальної обдарованості;
- особливостями психології обдарованих дітей;
- організацією навчання розумово обдарованих дітей;
- підготовкою батьків для роботи з обдарованими дітьми.

Завдання: навчити студентів враховувати індивідуальні особливості обдарованих дітей у роботі з ними.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- природу обдарованості людини;
- у чому полягає специфіка кожного із різновидів обдарованості;
- психологічну характеристику обдарованих дітей та їхні особливості;
- форми роботи з обдарованими дітьми;
- способи діагностики інтелектуальної та творчої обдарованості.

вміти:

- працювати з обдарованими дітьми в різних типах сім'ї;
- діагностувати ступінь інтелектуальної та творчої обдарованості;
- надавати рекомендації батькам щодо навчання та виховання обдарованих дітей.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Різновиди обдарованостей.

Тема 1. Сутність проблеми обдарованості.

Тема 2. Види обдарованостей.

Змістовий модуль 2. Індивідуальні особливості та організація навчання обдарованих дітей.

Тема 1. Психологічні особливості обдарованих дітей в різних типах сім'ї.

Тема 2. Принципи навчання обдарованих дітей.

Тема 3. Форми роботи з обдарованими дітьми у родинному середовищі.

Тема 4. Методи роботи з обдарованими дітьми у родинному середовищі.

Тема 5. Навчання обдарованих дітей у сім'ї.

Тема 6. Вихователь для обдарованих дітей.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	мкр	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль												
Змістовий модуль 1. Різновиди обдарованостей												
Тема 1. Сутність проблеми обдарованості.		2	2			6						
Тема 2. Види обдарованостей.		2	2	2		8						
Разом за змістовим модулем 1	24	4	4	2		14						
Змістовий модуль 2. Індивідуальні особливості та організація навчання обдарованих дітей												
Тема 1. Психологічні особливості обдарованих дітей в різних типах сім'ї.		4	4			8						
Тема 2. Принципи навчання обдарованих дітей.		2	2			8						
Тема 3. Форми роботи з обдарованими дітьми у родинному середовищі.		2	2			6						
Тема 4. Методи роботи з обдарованими дітьми у родинному середовищі.		2	2			8						
Тема 5. Навчання обдарованих дітей у сім'ї.		4	4			8						
Тема 6. Вихователь для обдарованих дітей.		4	2	4		8						
Разом за змістовим модулем 2	84	18	16	4		46						
Усього годин	108	22	20	6		60						

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Сутність проблеми обдарованості.	2
2.	Види обдарованостей.	2
3.	Психологічні особливості обдарованих дітей в різних типах сім'ї.	4
4.	Принципи навчання обдарованих дітей.	2
5.	Форми роботи з обдарованими дітьми у родинному середовищі.	2
6.	Методи роботи з обдарованими дітьми у родинному середовищі.	2
7.	Навчання розумово обдарованих дітей у сім'ї.	4
8.	Вихователь для обдарованих дітей.	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Опишіть одну із сучасних моделей навчання або сучасних технологій навчання обдарованих дітей.	10
2.	Обґрунтуйте сутність проблеми обдарованості.	10
3.	Розробіть схематичну модель видів обдарованості.	10
4.	Визначте типи сім'ї. Охарактеризуйте психологічні особливості обдарованих дітей.	10
5.	Розробіть схематичну модель навчання розумово обдарованих дітей.	10
6.	Визначте якими вміннями, знаннями та якостями повинен володіти вихователь для обдарованих дітей.	10
	Разом	60

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль I. Різновиди обдарованостей			
Сутність проблеми обдарованості.	лекційне заняття, семінарське заняття.	5	I-II
Види обдарованостей.	лекційне заняття, семінарське заняття, модульний контроль.	5	II-III
Змістовий модуль II. Індивідуальні особливості та організація навчання обдарованих дітей			
Психологічні особливості обдарованих дітей в різних типах сім'ї.	лекційне заняття, семінарське заняття.	5	III-IV
Принципи навчання обдарованих дітей.	лекційне заняття, семінарське заняття.	5	IV-V
Навчання обдарованих дітей у сім'ї.	лекційне заняття, семінарське заняття.	5	V- VI
Вихователь для обдарованих дітей.	лекційне заняття, семінарське заняття, модульний контроль.	5	VI- VII
<i>Разом: 30 балів</i>			

7. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* розробка презентацій.

2) За ступенем самостійності мислення: пошукові, дослідницькі.

3) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості.

8. Методи контролю

1. Тестові завдання для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.
2. Комплект тестових завдань для підсумкового контролю.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота									Макс балів	Сума
Форми роботи	Змістовий модуль № 1		Змістовий модуль № 2							
Лекції	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	11	100
	1	1	2	1	1	1	2	2		
Семінарські заняття	10+1	10+1	20+2	10+1	10+1	10+1	20+2	10+1	110	
Самостійна робота	5	5	5	5			5	5	30	
МКР	25		25						50	
Всього	201 б. РК – 2,01								201	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка ECTS	Значення оцінки	Оцінка за шкалою університету	За національною шкалою
A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	90 – 100 балів	відмінно
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	82 – 89 балів	добре
C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	75 – 81 балів	
D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	69 – 74 балів	задовільно
E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	60 – 68 балів	
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	35 – 59 балів	незадовільно
F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1– 34 балів	

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії оцінювання
«відмінно»	A	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені

		навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	В С	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	D E	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	FX F	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

10. Методичне забезпечення

- ✓ опорні конспекти лекцій;
- ✓ навчальні посібники;
- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ збірка тестових завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів;
- ✓ засоби підсумкового контролю (комплект тестових завдань для підсумкового контролю).

11. Рекомендована література:

Базова:

1. Губенко О. В. Методологічні аспекти аналізу чинників активізації креативних проявів особистості // Практична психологія та соціальна робота. – 2007. – № 11. – С. 64–67.
2. Концепція обдарованості // Обдарована дитина. – 2000. – №1 – С.5-9
3. Липова Л., Морозова Л., Луценко Л. Специфіка навчання обдарованих дітей // Рідна школа. – 2003. – №7. – С.8-11.
4. Музика О.Л., Музика О.О. Ценностные ориентиры и психологическая поддержка одаренных детей // На злеті думки. Залучення обдарованої молоді до науково-дослідницької роботи: зб. доповідей та тез науково-практичної конференції. – Житомир: МАН, Житомирське регіональне відділення, 2013. – С. 6-11.

5. Психология одаренности детей и подростков / [под ред. Н. С. Лейтеса]. – М., 1996.

6. Руденко Л. С. Змістово-методичне забезпечення підготовки магістрантів дошкільної освіти до розвитку дитячої обдарованості. Обдаровані діти – інтелектуальний потенціал держави (2013).

7. Руденко Л. С. Шинкар. Т. Ю. Діагностика творчих здібностей дітей старшого дошкільного віку. Вихователь-методист дошкільного закладу (2013).

Допоміжна:

1. Буряк С. Обдаровані діти // Здібності. Обдарованості. Таланти. Бібліотека «Шкільний світ». – К.: 2009. – С.5.

2. Дубасенюк О.А., Антонова О.Є. Технологічний підхід до організації роботи з педагогічно обдарованою молоддю (на прикладі Всеукраїнської студентської олімпіади з педагогіки) // Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. – 2004. – № 14. – С. 3-6.

3. Красноголов В. О. Визначення поняття “обдарованість” у зарубіжній психолого-педагогічній літературі // Обдарована дитина. – 1998. – № 5 – 6, С.13.

4. Лоткова І.В. Плекаймо обдарованість / І.В.Лоткова // Завучу. Усе для роботи. – 2009. – №11-12.

5. Одаренные дети / [под ред. Г. В. Бурменской, В. М. Слуцкого]. – М., 1991.

6. Развитие и диагностика способностей / [под ред. Л. Г. Алексеевой]. – М., 1991.

Навчально-методична карта дисципліни «Робота з обдарованими дітьми в родинному середовищі»

Разом: 108 год., лекції – 22 год., семінарські заняття – 20 год., самостійна робота - 60 год., МКР – 6 год.

Модулі	Змістовий модуль		Змістовий модуль					
Назва модуля	Модуль I. Різновиди обдарованостей		Модуль II. Індивідуальні особливості та організація навчання обдарованих дітей					
Кількість балів за модуль	59 балів		142 балів					
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8
Теми лекцій 1 бал	Сутність проблеми обдарованості	Види обдарованостей	Психологічні особливості обдарованих дітей	Принципи навчання обдарованих дітей	Форми роботи з обдарованими дітьми у родинному середовищі	Методи роботи з обдарованими дітьми у родинному середовищі	Навчання обдарованих дітей у сім'ї	Вихователь для обдарованих дітей
Теми семінарських занять 11 балів	Сутність проблеми обдарованості	Види обдарованостей	Психологічні особливості обдарованих дітей	Принципи навчання обдарованих дітей	Форми роботи з обдарованими дітьми у родинному середовищі	Методи роботи з обдарованими дітьми у родинному середовищі	Навчання обдарованих дітей у сім'ї	Вихователь для обдарованих дітей
Самостійна робота	10 балів		20 балів					
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 25 балів		Модульна контрольна робота 25 балів					
Підсумковий контроль	Залік (ПМК)							

$$K = 201 : 100 = 2,01$$

Студент набрав 190 балів

$$\text{Розрахунок } 190 : 2,01 = 94,5 \quad \text{Оцінка за шкалою: A}$$